

Список використаних джерел

1. Положення про органи досудового розслідування Національної поліції України: затв. наказом М-ва внутрішніх справ України від 06.07.2017р. № 570.

2. Кримінальний процесуальний кодекс України: наук.-практ. коментар / за заг. ред. В.Г. Гончаренка, В.Т. Нора, М.Є. Шумила – К.: «Юстініан», 2012. –1224 с.

3. Зубков М.Г. Українська мова: Універсальний довідник. – 6-те вид., доп. – Х.: 2009. – 512с.

Тамілова Я. Є., курсант навчально-наукового інституту № 1 Національної академії внутрішніх справ
Науковий керівник: доцент кафедри юридичного документознавства Національної академії внутрішніх справ, кандидат філологічних наук, доцент **Клименченко С. Д.**

ЧОМУ ПОЛІТИКА БОЇТЬСЯ СЛОВА?

*Страшні слова, коли вони мовчать,
коли вони зненацька причайлись...
Ліна Костенко*

Українська мова – одна з найбільш милозвучних мов світу: нею приємно спілкуватися, вона має цікаву та багату історію, чимало іноземців захоплюються нею та вивчають для власного задоволення. А яку ж насправді значну роль відіграють слова в нашому житті, як же приємно почути «на добраніч», «я тебе кохаю», «буду сумувати». Але вони можуть не лише принести щастя, а й безжалісно поранити, немов куля, яка влучає прямо в серце. Тому слово – це зброя в наших руках, при поводженні з якою також слід дотримуватися заходів безпеки, адже ним можна образити, докорінно змінити чиєсь життя чи навіть довести до самогубства.

Відповідно до Загальної декларації ООН з прав людини, кожен має право на свободу слова, тобто на публічне висловлення своєї думки без протиправного обмеження цензурою чи можливістю відповідальності, яке не обмежується публічними виступами і в загальному сенсі охоплює й інші форми самовираження. Надзвичайно негуманним було би встановлювати чіткі правила, які визначатимуть те, яка саме думка є правильною, про кого та про що можна говорити.

Однак, історія знає випадки, коли в різних куточках світу людей не просто обмежували в цьому праві шляхом попередження чи ігнорування, недопущення до друку певних статей, віршів, інших літературних творів, а й випадки, коли за власні висловлювання можна було отримати тілесні ушкодження, потрапити до в'язниці чи навіть бути знищеним фізично.

Всесвітньовідомий роман англійського письменника Джорджа Орвелла «1984», який розповідає про сутність тоталітарної держави, способи її впливу на свідомість людини та обмеження в праві вільно висловлюватися протягом десяти років був заборонений в Радянському Союзі та Сполучених Штатах Америки. Це було спричинено тим, що макет держави, зображеної у творі, був занадто подібним до Радянського Союзу, що було неприпустимим для тогочасної влади.

Під жорстокість цензури СРСР потрапило чимало людей протягом усього існування цієї держави. Для України найбільш трагічними та значущими стали період «розстріляного відродження» та шістдесятництва. У ці часи будь-яка культурницька діяльність, яка не вписувалась у рамки дозволеного, викликала незадоволення влади, а це означає, що була караною.

Наприклад, Микола Куліш, Валер'ян Підмогильний, Юрій Мазуренко, Григорій Епик за свої ідеї спочатку утримувались у суворій ізоляції, а пізніше були навіть розстріляні.

Також у таборах згаяв свою молодість Василь Стус, отримавши надзвичайно жорстокий вирок. Життя українського поета безповоротно та свідомо ламали, що стало платою за порядність, нонконформізм, за вірність своєму «я». Йому довелося двічі відбувати покарання в таборах, де він і помер. Відбуваючи ще перше, написав відмову від радянського громадянства: «... Бути радянським громадянином – значить бути рабом...». Василь Стус в одній із своїх поезій писав:

*Отак живу: як мавпа серед мавп –
Чолом прогрішим із тавром зажури
Все б'юся об тверді камінні мури,
як їхній раб, як раб, як нищий раб.*

Поет намагався достукатися до тих, хто ладен мислити, хто зможе його зрозуміти, закликаючи людей відкрити очі на життя в безжалісній державі.

Незважаючи на те, що час не зупиняється на місці, страшна ера тоталітарних держав відходить у минуле, навіть у

сучасному демократичному світі проблема політично ув'язнених залишається актуальною. Наприклад,

політично ув'язненими визнані Олег Сенцов, Володимир Балух, який вивісив на своєму будинку в Криму український прапор та табличку з декомунізованою назвою вулиці «Вулиця Небесної сотні», Рустем Ваїтов, учасник проукраїнського мітингу у Сімферополі 26 лютого 2014 року, Олексій Черній, громадський активіст кримського Євромайдану та інші.

Та все ж попри значну кількість засуджених по сфальсифікованих справах в історії є приклади, коли книжки змінювали систему і робили більше, аніж очікували від таких книжок. Наприклад, Олександр Солженіцин, російський шовініст, але притому чесний письменник, відбуваючи покарання в місцях позбавлення волі за критику Сталіна, якого той критикував через відхід від ідеї Леніна, вирішив написати про один день із життя звичайного зека – «Один день Івана Денисовича» і анонімно передав цю повість Твардовському. Твардовському сподобалося, але разом із тим він злякався, тому розіслав десяток примірників у відділ культури ЦК КПРС, передав книгу Хрущову. Внаслідок цих дій твір оприлюднили (адже Хрущов бажав повалити образ Сталіна як ідола) і книга змогла зіграти свою історичну роль – вплинула на політику і, можна сказати, допомогла розвалити Радянський Союз.

Політика беззаперечно боїться слова активних культурних і громадських діячів, які вбачають у діяльності представників державної влади явні недоліки та проблеми і не бояться висловити свою думку. Насамперед це відбувається тому, що такі діячі є справді ближчими до народу. Це ж може посприяти тому, аби люди не сліпо вірили в слова, сказані владою, а поглянули на дійсність іншим поглядом, побачили те, на що їм закривали очі, підійшли до сучасності з іншого боку, про який не говорять політичні діячі у своїх промовах. Таким чином можна спровокувати бунт, революцію, що, на жаль, іноді призводить до хаосу в державі. Та країнам, де панує злагода та мир, які не приховують від народу нічого, які можуть аргументувати всі свої дії, що є законними та потрібними, але іноді поки не зрозумілими для людей, насправді нема чого боятися.

Отже, слово – це насправді дуже потужна зброя, за допомогою якої можна змінити докорінно життя мільйонів.